

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

INSTYTUT
EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ

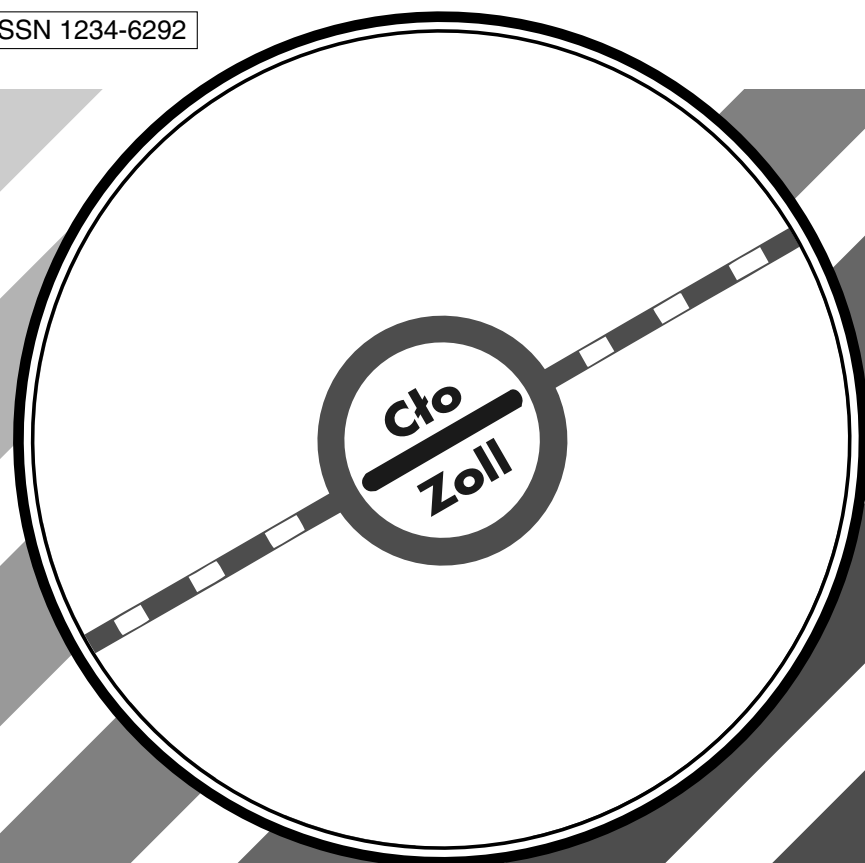
NR
18

HANDEL ZAGRANICZNY PRODUKTAMI ROLNO-SPOŻYWCZYMI

stan i perspektywy

ISSN 1234-6292

ANALIZY
RYNKOWE

GRUDZIEŃ 2003

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Ogólna ocena handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi – *W. Łopaciuk*
- III. Stan i perspektywy handlu zagranicznego wybranymi produktami rolno-spożywczymi
 1. Zboża – *W. Łopaciuk*
 2. Produkty upraw oleistych – *W. Dzwonkowski*
 3. Cukier i przetwory – *P. Szajner*
 4. Ziemniaki i przetwory – *W. Dzwonkowski*
 5. Owoce i przetwory – *B. Nosecka*
 6. Warzywa i przetwory – *A. Bugała*
 7. Mleko i przetwory – *P. Szajner*
 8. Żywiec i mięso wołowe – *D. Rycombel*
 9. Wieprzowina – *D. Rycombel*
 10. Żywiec i mięso baranie – *D. Zawadzka*
 11. Żywiec i mięso końskie – *D. Zawadzka*
 12. Drób – *D. Rycombel*
 13. Ryby i przetwory – *K. Hryszko*
- IV. Aneks

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

mgr inż. Wiesław Łopaciuk
• IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 719

mgr Anna Bugała
• IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 440

mgr Wiesław Dzwonkowski
• IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 616

mgr inż. Krzysztof Hryszko
• IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 528

dr Bożena Nosecka
• IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 553

mgr inż. Danuta Rycombel
• IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 616

mgr inż. Piotr Szajner
• IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 719

mgr Danuta Zawadzka
• IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 448

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 17.11.2003 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Krzysztof Mateńko, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w maju 2004 r.

REASUMPCJA

W pierwszym półroczu 2003 r. obserwowano bardzo duży wzrost obrotów w polskim handlu zagranicznym ogółem. Wartość eksportu wzrosła szybciej niż wartość importu, ale ujemne saldo obrotów całego handlu zagranicznego nieznacznie pogorszyło się do -6,8 mld USD, wobec -6,7 mld USD w I półroczu 2002 r. Natomiast wyrażone w EURO poprawiło się z -6,7 do -6,2 mld.

W handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi również obserwowano znaczący wzrost obrotów. Wartość eksportu zwiększyła się o 43,5% do 1,90 mld USD a importu o 9,1% do 1,85 mld USD. Saldo handlu zagranicznego tymi produktami w I połowie 2003 r. osiągnęło dodatni wynik 46,7 mln USD, wobec -374,7 i -375,9 mln USD odpowiednio w analogicznych okresach lat 2001 i 2000. Wzrost eksportu rolno-spożywczego miał miejsce w warunkach spadku wartości złotego wobec euro, co miało duży wpływ na dobre wyniki handlowe. Udział eksportu rolno-spożywczego w całym eksporcie zwiększył się z 7,1% w I połowie 2002 r. do 8,0% w I połowie 2003 r. a importu spadł z odpowiednio 6,7 do 6,0%.

W pierwszej połowie 2003 r. obserwowano postępującą koncentrację handlu zagranicznego. Rośnie znaczenie dużych partnerów handlowych a zmniejsza się rola małych. Wystąpił trend wzrostowy w eksporcie do wszystkich ugrupowań, co po części wynikało z dobrych wyników produkcji rolnej, korzystnej sytuacji na rynkach docelowych oraz z przystosowywania się polskich eksporterów do postępującej liberalizacji handlu z UE.

W I połowie 2003 r. wystąpił duży wzrost eksportu zarówno produktów roślinnych, jak i zwierzęcych. W porównaniu z I połową 2002 r. wartość eksportu produktów roślinnych zwiększyła się o blisko połowę do 1146 mln USD. Wyższe były wpływy z eksportu zbóż i przetworów zbożowych, owoców i przetworów owocowych, warzyw i przetworów warzywnych, grzybów i przetworów grzybowych, cukru i wyrobów cukierniczych oraz towarów z grupy „Pozostałe produkty roślinne”. Wartość eksportu produktów zwierzęcych zwiększyła się o ponad 40% do 642,6 mln USD. Najbardziej wzrosła wartość sprzedaży mięsa i przetworów mięsnych, żywych zwierząt oraz ryb i przetworów rybnych. W ogólnej strukturze eksportu rolno-spożywczego nie wystąpiły większe zmiany. Udział produktów zwierzęcych minimalnie się zmniejszył na rzecz produktów roślinnych. Zwiększył się nieznacznie udział mięsa i przetworów mięsnych. W strukturze wartościowej eksportu produktów roślinnych największe zmiany dotyczyły zbóż i produktów zbożowych oraz grzybów i przetworów, których udział zwiększył się blisko dwukrotnie.

Wartość importu produktów roślinnych wyniosła 1333,1 mln USD a zwierzęcych 384,6 mln USD wobec odpowiednio 1281,9 i 294,3 mln USD w I połowie 2002 r. Zwiększyły się zakupy przede wszystkim owoców i przetworów owocowych, kompleksu produktów oleistych (głównie śrutę sojowej), zbóż i produktów zbożowych oraz używek. Zmniejszył się import ziemniaków i przetworów ziemniaczanych. Wśród produktów pochodzenia zwierzęcego większe były zakupy towarów

z grupy „Pozostałe produkty zwierzęce”, żywych zwierząt oraz ryb i przetworów. Zmniejszył się import mięsa i przetworów mięsnych oraz produktów mleczarskich.

W całym 2003 r. polski handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi osiągnie dodatni wynik (około 200 mln USD wobec -290 mln USD w 2002 r.). Wartość eksportu wzrosła o blisko 20% do 3,9 mld USD. Import zwiększył się tylko o około 3% do 3,7 mld USD. Wartość eksportu produktów zwierzęcych i roślinnych zwiększył się o odpowiednio 20 i 19% do około 2,3 i 1,3 mld USD. Wydatki na import produktów zwierzęcych wzrosną o 18% do 0,75 mld USD. W imporcie produktów roślinnych można mówić o stagnacji (wzrost o 1% do 2,6 mld USD).

W I połowie 2004 r. tendencje w handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi obserwowane w II połowie 2003 r. będą kontynuowane. W I połowie 2004 r. wolumen eksportu produktów zwierzęcych będzie wzrastał, ale jego dynamika zmniejszy się. Z drugiej strony, można spodziewać się spadku wpływów z eksportu produktów roślinnych, co między innymi będzie decydowało o zwiększeniu deficytu. W imporcie można oczekiwać odwrotnych tendencji. Według wstępnych prognoz, saldo obrotów produktami rolno-spożywczymi w pierwszej połowie 2004 r. wyniesie około -440 mln USD wobec 46,5 mln USD w pierwszej połowie 2003 r. Na pogorszenie salda złożył się wzrost wydatków na import o blisko jedną czwartą do 2,35 mld USD oraz nieznaczne zmniejszenie wpływów z eksportu do 1,87 mld USD.

SUMMARY

The development of Polish foreign trade in the first half of 2003 showed a sharp increase. The value of exports grew faster than the value of imports, but the negative balance of trade negligibly deteriorated to -6,8 bio USD versus -6,7 bio USD in the first half of 2002. The balance expressed in euro improved from -6,7 to -6,2 bio EUR.

Strong upward tendencies were observed also in foreign trade in agri-food products where the value of exports increased by 43,5% to 1,90 bio USD and the value of imports by 9,1% to 1,85 bio USD. Therefore the balance of foreign trade in agri-food reached a positive value of 46,7 mio USD versus -374,7 and -359,9 mio USD in relevant periods of 2002 and 2001. The increase in agri-food exports occurred in the conditions of weakening Polish currency versus euro, which strongly contributed to favourable results in trade. The contribution of agri-food exports in total exports increased from 7,1% in the first half of 2002 to 8,0% in the first half of 2003 and the share of agri-food import declined from 6,7 to 6,0% respectively.

Foreign trade in agri-food commodities in the first half of 2003 was featured with growing concentration. The importance of large trading partners kept increasing while the role of small ones declined. An upward trend was reported in exports to all groups of countries, which resulted from good record in agricultural production, favourable situation on destination markets and adjustments of Polish

exporters to liberalisation of trade with the EU.

In the first half of 2003 the exports of crop and livestock products increased. Comparing to the first half of 2002 the revenue on exports of crop products increased by almost 50% to 1146 mio USD. The increase in export revenue was observed in the case of cereals and cereal products, fruit and vegetables and their derivatives, mushrooms and mushroom products, sugar and sugar confectionery and the commodities included in the group of „Other crop products”. The revenue on the exports of livestock products increased by 40% to 642,6 mio USD. The highest increase concerned the exports of meat and meat products, live animals and fish and fish products. The share of livestock products slightly shrunk in favour of crop products. There was a negligible increase in the share of meat and meat products. Regarding the structure of crop product exports major changes concerned cereals, cereal products, mushroom and mushroom products, which shares doubled.

The value of crop and livestock product imports totalled 1333,1 and 384,6 mio USD versus 1281,9 and 294 mio USD respectively in the first half of 2002. The increase in imports concerned mainly fruits and fruit products, oilseeds, (mainly soymeal), cereals, cereal products, tea and coffee. On the other hand a decline was reported in the case of potatoes and potato products. Regarding livestock products the increase was observed

in imports of the commodities included in the group of „Other livestock products”, live animals, fish and fish products, while in the case of meat, meat products and dairy products a decline was observed.

The balance of Polish foreign trade in agri-food products in the whole 2003 is likely to achieve a positive result at about 200 mio USD versus -290 mio USD in 2002. The value of exports is estimated to increase by 20% to 3,9 bio USD. On the other hand the value of imports would increase by slight 3% to 3,7 bio USD. The value of export of livestock and crop products is expected to increase by 20 and 19% respectively to about 2,3 and 1,3 bio USD. The expenditure on imports of animal products is likely to rise by 18% to 0,75 bio USD while a stagnation is expected on import side (increase by slight 1% to 2,6 bio USD).

The tendencies observed in the second half of 2003 are likely to prevail in the first half of 2004. The volume of livestock products export is forecast to increase but at a lower rate. The revenue on exports of crops products is projected to decline, which would cause increasing deficit in trade. A reverse tendencies are expected on import side. According to preliminary forecast the balance of foreign trade in agri-food products in the first half of 2004 is likely total about -440 mio USD versus 46,5 mio USD in the first half of 2003. This would result from increasing import expenditure by one fourth to 2,35 bio USD and a slight decline in the revenue on exports to 1,87 bio USD.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Popyt na żywność /4/ • grudzień 2003,
2. Rynek cukru /24/ • grudzień 2003,
3. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /25/ • kwiecień 2004,
4. Rynek pasz /15/ • kwiecień 2004,
5. Rynek mleka /26/ • kwiecień 2004,
6. Rynek ziemniaka /25/ • kwiecień 2004,
7. Rynek drobiu i jaj /25/ • maj 2004,
8. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /19/ • maj 2004,
9. Rynek mięsa /26/ • maj 2004,
10. Rynek zbóż /26/ • czerwiec 2004,
11. Rynek rzepaku /25/ • czerwiec 2004,
12. Rynek owoców i warzyw /24/ • lipiec 2004,
13. Rynek ziemi rolniczej /7/ • wrzesień 2004.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2003 roku wynosi 34 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do
Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0-prefiks-22) 826 50 31 wew. 685, faks 827 19 60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
